

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวสรุปถึงวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย
สรุปผลการวิจัย รวมทั้งข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดดำเนินการกิจกรรมด้านเทคโนโลยีการศึกษา
ของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. เพื่อศึกษาความต้องการของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมด้าน
เทคโนโลยีการศึกษาของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. เพื่อศึกษาปัญหาการให้บริการด้านเทคโนโลยีการศึกษา ของสำนักวิทย
บริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
4. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของอาจารย์ เกี่ยวกับกิจกรรมด้านเทคโนโลยี
การศึกษาของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย อาจารย์
ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในคณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 195 คน และนักศึกษาระดับปริญญา
ตรี ในคณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ปีการศึกษา 2534 จำนวน 345 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักศึกษา โดยแบบสอบถามทั้ง 2 ชุดเป็นชนิดเลือกตอบ แบบลำดับขั้นการจัดค่า (Rating Scale) และชนิดปลายเปิด (Open End)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กับคณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยแบบสอบถามที่แจกออกไปให้กลุ่มประชากรที่เป็นอาจารย์จำนวน 195 ชุด ได้รับกลับคืนมา 142 ชุด คิดเป็นร้อยละ 72.8 และเมื่อตรวจสอบแล้วเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 133 ชุด คิดเป็นร้อยละ 68.2

ส่วนแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาแจกออกไปจำนวน 345 ชุด ได้รับคืนมาจำนวน 241 ชุด คิดเป็นร้อยละ 69.8 และเมื่อตรวจสอบแล้วเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 233 ชุด คิดเป็นร้อยละ 67.5

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS X โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ (F-test) และทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

ก. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นอาจารย์ ส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางวิชาการ เป็นอาจารย์รองลงมา เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อาจารย์มีวุฒิปริญญาโท รองลงมาปริญญาตรี ประสบการณ์ในการสอนส่วนใหญ่ อาจารย์มีประสบการณ์ในการสอน 15 ปีขึ้นไป

รองลงมา 11-15 ปี สำหรับจำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์ ส่วนใหญ่มีชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์ 6-10 ชั่วโมง รองลงมา 11-15 ชั่วโมง ความรู้หรือประสบการณ์ทางเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ มีความรู้หรือประสบการณ์จากการศึกษาหาความรู้จากหนังสือ หรือ เอกสารต่าง ๆ รองลงมาอาจารย์ได้รับการอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีการศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของสำนักวิทยบริการต่อการเรียนการสอนพบว่า อาจารย์เห็นว่ามีประโยชน์มาก รองลงมาเห็นว่ามีประโยชน์ปานกลาง ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 รองลงมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ความสำคัญของสำนักวิทยบริการต่อการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่ามีค่าสูงมาก รองลงมาเห็นว่ามีค่าสูงปานกลาง

ข. สภาพการใช้บริการทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาและสภาพardaดำเนินงานของสำนักวิทยบริการ

การใช้บริการของอาจารย์

1. ด้านบริการของสำนักวิทยบริการทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า อาจารย์เคยใช้บริการมากกว่าอาจารย์ที่ไม่เคยใช้บริการ สำหรับสาเหตุของอาจารย์ที่ไม่เคยใช้บริการทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้บริการของภาควิชา รองลงมาใช้บริการของคณะ
2. ปริมาณการใช้บริการทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาของสำนักวิทยบริการ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้บริการไม่แน่นอน แล้วแต่ความจำเป็นในการเรียนการสอน รองลงมา ใช้เป็นประจำทุกวันที่สำนักวิทยบริการเปิดทำการ
3. ในด้านการค้นหาสื่อ สิ่งพิมพ์ วัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์ของสำนักวิทยบริการ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ สอบถามเจ้าหน้าที่ของสำนักวิทยบริการ รองลงมาค้นจากคู่มือช่วยค้น เช่น บัตรรายการ ทรัพยากรวารสารและคอมพิวเตอร์ ฯลฯ
4. ในด้านการใช้บริการของสำนักวิทยบริการด้านเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ในระดัปปานกลาง 10 รายการคือ บริการให้ยืมสื่อ วัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์ ใช้ภายในและภายนอกสำนักวิทยบริการ บริการยืมสื่อ วัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์

ระหว่างสำนักวิทยบริการผลิตวีสดูกราฟิคและสิ่งพิมพ์ บริการถ่ายเอกสาร บริการจัดทำ รายชื่อสื่อการสอนต่าง ๆ ไว้ให้ค้นคว้า บริการจัดหาสื่อการสอนใหม่ ๆ ไว้ให้บริการ บริการผลิตสื่อการสอนใหม่ ๆ ตามความต้องการใช้บริการของท่าน บริการจัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการสอน บริการจัดสถานที่เพื่อการศึกษาค้นคว้า เช่น ห้องสมุดสื่อ ห้องสำหรับวีสดูภาพเสียง ห้องสำหรับค้นคว้ารายบุคคล ห้องประชุม และห้องสำหรับผู้ให้บริการกลุ่มย่อย บริการจัดหาสิ่งพิมพ์และเอกสารค่าสอนต่าง ๆ และใช้บริการในระดับน้อย 8 รายการ คือ บริการให้ข้อสนเทศ โดยระบบคอมพิวเตอร์ (CD-ROM) ในการสืบค้นข้อมูล บริการให้คำแนะนำและช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน บริการฝึกอบรมการผลิตและการใช้สื่อ บริการติดตามและศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อเสนอข้อสนเทศแก่ผู้ใช้บริการ บริการจัดห้องผลิตสื่อ การสอนพร้อมวีสดูลิ้นเบสและเครื่องมือให้ผู้ให้บริการ ใช้ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้ด้วยตนเอง

ด้านการดำเนินการของสำนักวิทยบริการ

ในด้านที่เกี่ยวกับสภาพการให้บริการของสำนักวิทยบริการ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นด้านการให้บริการที่ดีของสำนักวิทยบริการมากที่สุด คือ บริการยืมสื่อ วีสดูและโสตทัศนอุปกรณ์ระหว่างสำนักวิทยบริการ รองลงมาคือ บริการให้ยืมสื่อ วีสดูและโสตทัศนอุปกรณ์ ใช้ภายในและภายนอกสำนักวิทยบริการ และ บริการจัดสถานที่เพื่อการศึกษา ค้นคว้า เช่น ห้องสมุดสื่อ ห้องสำหรับวีสดูภาพเสียง ห้องประชุมและห้องบริการสำหรับผู้ใช้งานกลุ่มย่อย ในด้านการให้บริการที่ควรปรับปรุงของสำนักวิทยบริการ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าควรปรับปรุงด้านบริการ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการผลิตและการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสม และบริการจัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อ

ด้านการให้บริการของนักศึกษา

1. ด้านบริการของสำนักวิทยบริการทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เคยใช้บริการของสำนักวิทยบริการมากกว่านักศึกษาที่ไม่เคยใช้บริการ

ส่วนด้านสาเหตุที่ไม่เคยใช้บริการของสำนักวิทยบริการ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีเวลา รองลงมาใช้บริการของภาควิชา และใช้ของส่วนตัวตามลำดับ

2. ในด้านปริมาณการให้บริการทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาของสำนักวิทยบริการ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการไม่แน่นอนแล้วแต่ความจำเป็นในการเรียนการสอน รองลงมาคือ ไม่มีความเห็นและใช้สัปดาห์ละ 1 ครั้งตามลำดับ

3. ในด้านความเห็นเกี่ยวกับวิธีการค้นหา สื่อ สิ่งพิมพ์ วัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์ของสำนักวิทยบริการ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ ค้นจากคู่มือช่วยค้น เช่น บัตรรายการ วรรณกรรมวารสารและคอมพิวเตอร์ รองลงมาสอบถามเจ้าหน้าที่ของสำนักวิทยบริการเท่ากันกับจากการแนะนำของผู้อื่น

4. ในด้านการให้บริการของสำนักวิทยบริการด้านเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการของสำนักวิทยบริการด้านบริการฉายเทปวีดีทัศน์ และภาพยนตร์ และด้านบริการให้ยืมวัสดุ สิ่งพิมพ์ และเครื่องมือโสตทัศนอุปกรณ์ รองลงมาคือ ใช้บริการสถานที่ศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น ห้องสมุดสื่อ ห้องวัสดุภาพเสียง ห้องประชุม และห้องคอมพิวเตอร์ รองลงมาใช้บริการฉายสไลด์

ด้านการดำเนินงานของสำนักวิทยบริการ

1. ในด้านเกี่ยวกับสภาพการให้บริการของสำนักวิทยบริการ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรปรับปรุงกิจกรรมการดำเนินงานของสำนักวิทยบริการ

ส่วนที่นักศึกษาต้องการให้ปรับปรุง ได้แก่ ด้านการบริการที่ล่าช้า บุคลากรที่ให้บริการ ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกว่านี้ และให้บริการด้วยความเต็มใจ การเผยแพร่เกี่ยวกับการบริการให้มากขึ้น เพิ่มเวลาในการให้บริการ โดยเฉพาะในวันเสาร์ อาทิตย์ และควรจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้บริการ

**ค. ความต้องการเกี่ยวกับกิจกรรมหรือลักษณะงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา
จำแนกตามลักษณะงานของสำนักวิทยบริการ**

1. ความต้องการของอาจารย์ด้านการบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา

1.1 บริการเชิงห้องสมุด อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความต้องการในระดับมากที่สุดทุกรายการ คือ จัดทำรายการสื่อการสอนทั้งหมดที่มีอยู่ไว้บริการ จัดระเบียบการยืมและบริการสื่อการสอน ติดต่อขอบริการยืมสิ่งพิมพ์ และสื่อการสอนจากแหล่งภายนอกหน่วยงาน/สถาบัน จัดทำรายการเกี่ยวกับแหล่งสื่อภายนอกไว้ให้บริการ บริการให้ยืมวัสดุสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ บริการให้ยืมสื่อการสอน บริการให้ข้อเสนอแนะโดยการใช้อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์กับหน่วยงาน สถาบันอื่นภายนอก

1.2 บริการให้คำแนะนำและปรึกษา อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มีความต้องการในระดับมากที่สุด 7 รายการ คือ ให้คำแนะนำด้านการออกแบบการเรียนการสอน ด้านการผลิตสื่อการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน ด้านการเก็บบำรุงรักษาสื่อการสอน ด้านการซ่อมแซมสื่อการสอน ด้านการใช้บริการของสำนักวิทยบริการ และด้านการค้นหาความรู้ทางวิชาการ มีความต้องการในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ ให้คำแนะนำการเลือกสื่อการสอน และให้คำแนะนำและช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการสอนต่าง ๆ เช่น การแสดงละคร เป็นต้น

สำหรับอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความต้องการในระดับมากที่สุด 1 รายการ คือ ให้คำแนะนำการผลิตสื่อการสอน และมีความต้องการในระดับปานกลาง 8 รายการ อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความต้องการในระดับปานกลางทุกรายการ

1.3 บริการใช้สื่อการสอน อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความต้องการในระดับมากที่สุด 7 รายการ คือ อ่านยืมความสะดวกในการใช้สื่อการสอน จัดสถานที่ให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน ตรวจสอบคุณภาพสื่อการสอนก่อนใช้งาน คัดเลือกสื่อการสอนที่

เหมาะสมไว้บริการ จัดส่งสื่อการสอนไปบริการสถานที่ต่าง ๆ และบริการบันทึกและทำสำเนาเทปโทรทัศน์ มีความต้องการในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ กำหนดเกณฑ์ในการใช้สื่อการสอนและกำหนดเกณฑ์ในการเลือกสื่อการสอน

1.4 บริการจัดหาสื่อ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มีความต้องการในระดับมากที่สุดทุกรายการ ส่วนอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความต้องการในระดับมากที่สุด 7 รายการ คือ จัดทำแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งสื่อการสอนใหม่ ๆ จัดหาสื่อการสอนประเภทหนังสือ สิ่งพิมพ์ วารสาร จัดหาสื่อการสอนสำเร็จรูป เช่น หุ่นจำลอง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จัดหาสื่อการสอนประเภทเทปวีดิทัศน์ ประเภทภาพต่าง ๆ สไลด์ फिल्मสคริปและภาพยนตร์ จัดสถานที่เพื่อการศึกษาค้นคว้า เช่น ห้องสมุดสื่อ ห้องสำหรับค้นคว้ารายบุคคล ห้องสำหรับวัสดุภาพเสียง ห้องสำหรับผู้ใช้คอมพิวเตอร์ และห้องประชุม หรือห้องบริการ สำหรับผู้ใช้กลุ่มย่อย และจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น โสตทัศนอุปกรณ์ ตู้ไฟสำหรับดูสไลด์และ फिल्मสคริป ตู้บอร์ดติดประกาศ และแผนภูมิอธิบายการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ไว้บริการ ส่วนความต้องการจัดหาสื่อการสอนประเภทเทปเสียงรายการวิทยุเพื่อการศึกษา อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ และอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความต้องการในระดับมากที่สุด แต่อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความต้องการในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการบริการด้านเทคโนโลยี การศึกษา ของสำนักวิทยบริการ โดยภาพรวมของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนและการทดสอบรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) พบว่า อาจารย์แต่ละคณะมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 จำนวน 15 รายการ คือ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มีความต้องการมากกว่าอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 3 รายการ คือ จัดทำรายการสื่อการสอนทั้งหมดที่มีอยู่ไว้บริการจัดระเบียบการยืมและบริการสื่อการสอน บริการให้ยืมสิ่งพิมพ์และสื่อการสอนจากแหล่งภายในหน่วยงาน/สถาบัน ให้คำแนะนำวิธีการเก็บบำรุงรักษาสื่อการสอน ให้คำแนะนำ การซ่อมแซมสื่อการสอน อำนวยความสะดวกการใช้สื่อการสอน ตรวจสอบคุณภาพสื่อก่อนใช้งาน จัดทำแหล่งวัสดุอุปกรณ์และแหล่งสื่อการสอนใหม่ ๆ จัดหาสื่อการสอนสำเร็จรูป เช่น หุ่นจำลอง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

และจัดหาสื่อการสอนประเภทเทปเสียงรายการวิทยุเพื่อการศึกษา อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มีความต้องการมากกว่าอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ 1 รายการ คือ อ่านย ความสะดวกในการใช้สื่อการสอนและอีก 1 รายการ คือให้คำแนะนำและช่วยเหลือสื่อเกี่ยวกับ กิจกรรมการสอนต่าง ๆ เมื่อนำไปทดสอบรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (scheffe) แล้ว ไม่พบคู่ที่แตกต่างกัน

2. การผลิตสื่อการสอน อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มีความต้องการการผลิตสื่อ การสอนในระดับมากที่สุดทุกรายการ คือ ผลิตภาพถ่ายเพื่อการเรียนการสอน ผลิตสไลด์ประกอบเสียง ฟิล์มสกริปประกอบเสียง ผลิตเทปเสียง ผลิตวีสดูกราฟิค ผลิตภาพยนตร์เพื่อการศึกษา ผลิต รายการวิทยุเพื่อการศึกษา และผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์มีความต้องการในระดับมาก 6 รายการ จาก 9 รายการ และมีความต้องการใน ระดับปานกลาง 3 รายการ คือผลิตภาพถ่ายเพื่อการเรียนการสอน ผลิตฟิล์มสกริปประกอบเสียง และผลิตรายการวิทยุเพื่อการศึกษา อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความต้องการ ในระดับมาก 1 รายการคือ ผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

เมื่อพิจารณา เปรียบเทียบความต้องการในด้านการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์ แต่ละคณะ จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนและความทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า อาจารย์แต่ละคณะมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 จำนวน 8 รายการ คือ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มีความต้องการมากกว่า อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้ง 7 รายการ ได้แก่ การผลิตภาพถ่ายเพื่อการ เรียนการสอน ผลิตสไลด์ประกอบเสียง ผลิตฟิล์มสกริปประกอบเสียง ผลิตเทปเสียงเพื่อการ เรียนการสอน ผลิตวีสดูกราฟิค และสิ่งพิมพ์เพื่อการเรียนการสอน ผลิตภาพยนตร์เพื่อการศึกษา และผลิตรายการวิทยุเพื่อการศึกษา และผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา และอาจารย์คณะ ศึกษาศาสตร์มีความต้องการมากกว่า อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 1 รายการ คือ ผลิตภาพถ่ายเพื่อการเรียนการสอน

3. การออกแบบระบบการเรียนการสอน อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มีความ ต้องการการออกแบบการเรียนการสอนในระดับมาก 6 รายการ และมีความต้องการในระดับ

ปานกลาง 3 รายการ คือ กำหนดวัตถุประสงค์และกำหนดสื่อการสอน กำหนดวิธีการเรียน การสอน วิชัสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขการใช้สื่อ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความต้องการในระดับมาก 1 รายการ คือ ประเมินความต้องการ การใช้สื่อการสอนของ อาจารย์ มีความต้องการปานกลาง 8 รายการ ส่วนอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความต้องการในระดับปานกลางทุกรายการ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความต้องการการออกแบบการเรียนการสอนของ อาจารย์แต่ละคณะ จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนและการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé) พบว่า อาจารย์แต่ละคณะมีความต้องการการแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 รายการ คือ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มีความต้องการ มากกว่า อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 1 รายการ คือ ประเมินความต้องการ การใช้สื่อการสอนของอาจารย์ สำหรับอีก 1 รายการ คือ การวิเคราะห์กิจกรรมการสอน เมื่อนำไปทดสอบรายคู่ ตามวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé) แล้วไม่พบคู่ที่แตกต่าง

4. การเผยแพร่และอบรมสื่อเทคโนโลยีการศึกษา อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มีความต้องการ การเผยแพร่ และอบรมสื่อเทคโนโลยีการศึกษาในระดับมากทุกรายการ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความต้องการในระดับมาก 12 รายการ จาก 14 รายการ และมีความต้องการในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ จัดอบรมการใช้ สำนักวิทยบริการ เพื่อการค้นคว้าความรู้ด้านต่าง ๆ และจัดเชิญวิทยากรมาให้คำแนะนำ ด้านสื่อการสอนเป็นครั้งคราว ส่วนอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความต้องการ ในระดับมาก 5 รายการ คือ การให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับสื่อการสอน ให้ข้อมูล รายละเอียดเกี่ยวกับรายชื่อสิ่งพิมพ์ วัสดุ และโสตทัศนูปกรณ์ใหม่ ๆ จัดทำบัตรรายการ เกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ วัสดุ และโสตทัศนูปกรณ์ จัดทำรายงานประจำปี ประจำปี เผยแพร่ สื่อสิ่งพิมพ์ วัสดุ และโสตทัศนูปกรณ์ และจัดทำวารสาร จุลสาร เผยแพร่สิ่งพิมพ์ และ โสตทัศนูปกรณ์ นอกจากนี้มีความต้องการในระดับปานกลาง 9 รายการ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความต้องการการเผยแพร่และอบรมสื่อเทคโนโลยี การศึกษาของอาจารย์แต่ละคณะ จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนและการทดสอบรายคู่ ตามวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé) พบว่า อาจารย์แต่ละคณะ มีความต้องการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำนวน 10 รายการ คือ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มีความต้องการมากกว่า อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และอาจารย์คณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2 รายการคือ จัดอบรมการใช้สำนักวิทยบริการ เพื่อการค้นคว้า ความรู้ด้านต่าง ๆ และจัดเชิญวิทยากร มาให้คำแนะนำด้านสื่อการสอนเป็นครั้งคราว อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์มีความต้องการมากกว่าอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะเดียว 6 รายการ คือ จัดทำประกาศเสียงตามสาย จัดนิทรรศการใช้คอมพิวเตอร์ จัดทำแผ่นพับ เผยแพร่สื่อสิ่งพิมพ์ และโสตทัศนูปกรณ์ จัดอบรมการผลิตสื่อการสอน และจัดอบรมการใช้สื่อ การสอน อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความต้องการมากกว่าอาจารย์คณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 1 รายการ คือ จัดนิทรรศการสำหรับอีก 1 รายการ คือ ติดประกาศด้วยโปสเตอร์ เพื่อเผยแพร่สื่อสิ่งพิมพ์และโสตทัศนูปกรณ์

เมื่อนำไปทดสอบรายคู่ตามวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé) แล้วไม่พบคู่ที่ แตกต่างกัน

5. การวิจัยและพัฒนาทางเทคโนโลยีการศึกษา อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มีความต้องการการวิจัย การพัฒนาทางเทคโนโลยีการศึกษาในระดับมากที่สุดทุกรายการ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความต้องการในระดับมาก 4 รายการ คือ นำผลการวิจัยไปประยุกต์และทดลองใช้ และปรับปรุงแก้ไขสื่อการสอนโครงการพัฒนาสื่อ และ มีความต้องการในระดับปานกลาง 6 รายการ ส่วนอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความต้องการในระดับปานกลางทุกรายการ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความต้องการการวิจัยและพัฒนาทางเทคโนโลยีการ ศึกษาของอาจารย์แต่ละคณะ จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนและการทดสอบรายคู่ตามวิธีการ ของเชฟเฟ่ (Scheffé) พบว่า อาจารย์แต่ละคณะมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำนวน 9 รายการ คือ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มีความต้องการ

มากกว่า อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 8 รายการ คือ วิจัยเกี่ยวกับสื่อการสอน วิจัยเกี่ยวกับรูปแบบ/วิธีการเรียนการสอน ติดตามผลงานวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา นำผลการวิจัยมาทดลองใช้เผยแพร่ ผลงานวิจัยแก่หน่วยงานและสถาบัน สร้างสื่อการสอนเพื่อนำไปทดลองใช้ เขียนโครงการพัฒนาสื่อหรือทดสอบสื่อการสอน และอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มีความต้องการมากกว่าอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 1 รายการ คือ การวิเคราะห์ผลการทดลองการใช้สื่อการสอน

6. ความต้องการสื่อการสอน อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มีความต้องการสื่อการสอนในระดับมาก 20 รายการ และมีความต้องการปานกลาง 22 รายการ คือ फिल्मสตริป เครื่องฉาย และเครื่องฉายฟิล์มสตริป อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความต้องการในระดับมาก 18 รายการและมีความต้องการในระดับปานกลาง 4 รายการคือ หุ่นจำลองของตัวอย่างของจริงและเครื่องฉายภาพทึบแสง ส่วนอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความต้องการในระดับมาก 8 รายการ และต้องการระดับปานกลาง 14 รายการ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์แต่ละคณะพบว่าอาจารย์แต่ละคณะมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 9 รายการ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มีความต้องการมากกว่าอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 3 รายการ คือ ของตัวอย่าง ของจริง และเครื่องมือบันทึกเทปโทรทัศน์ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มีความต้องการมากกว่าอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 4 รายการ คือ ชุดการสอน เทปเสียง เครื่องขยายเสียง เครื่องบันทึกเสียง ส่วนอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความต้องการมากกว่าอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2 รายการ เทปเสียงและ เครื่องบันทึกเสียง

7. ความต้องการของนักศึกษา เกี่ยวกับกิจกรรมหรือลักษณะงานด้านเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ มีความต้องการในระดับมาก 11 รายการและต้องการในระดับปานกลาง 5 รายการ คือ บริการเก็บรักษาสื่อ และซ่อมแซมสื่อที่ชำรุด จัดทำเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการผลิตและการใช้สื่อการสอน ช่วยในการเรียนการสอน เช่น จัดสถานที่ กำหนดสื่อการเรียน วางแผนการใช้สื่อและวิเคราะห์เนื้อหาการเรียน รวบรวม

ประเมินผลการใช้สื่อ วัสดุ สิ่งพิมพ์ และสื่อการเรียนการสอน และนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงาน ด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน

8. ความต้องการสื่อการสอนของนักศึกษา ส่วนใหญ่มีความต้องการในระดับมาก 15 รายการจาก 22 รายการ คือ ของตัวอย่าง ของจริง ชุดการสอน บทเรียน โปรแกรม คอมพิวเตอร์ช่วยสอน แผ่นโปร่งใส สไลด์ फिल्मภาพยนตร์ เทปเสียง และเทปวีดิทัศน์ ประเภท อุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องขยายเสียง เครื่องบันทึกเทปวีดิทัศน์ และเครื่องถ่ายเอกสาร มีความต้องการในระดับปานกลาง 7 รายการ คือ ภาพประกอบการสอน แผนภูมิ แผนภาพ หุ่นจำลอง फिल्मสคริป ประเภท อุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องฉาย फिल्मสคริป และเครื่องฉายภาพทึบแสง

9. ปัญหาในการให้บริการของสำนักวิทยบริการของอาจารย์ พบว่าอาจารย์ ส่วนใหญ่ มีความเห็นด้านปัญหาในการให้บริการด้านเทคโนโลยีการศึกษาของสำนักวิทยบริการ ในระดับปานกลางทุกรายการ และจากการพิจารณาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่ามีปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 รายการ คือ ปริมาณวัสดุทัศนูปกรณ์และสื่อ การสอนต่าง ๆ งบประมาณในการดำเนินงานผลิตสื่อการสอน และคุณภาพของวัสดุทัศนูปกรณ์ และสื่อการสอนที่มีอยู่

10. ปัญหาในการให้บริการของสำนักวิทยบริการของนักศึกษา ส่วนใหญ่มีความเห็น ดังนี้ คือ

- ปัญหาด้านการบริการ ขั้นตอนในการยืมมีมาก การบริการที่ล่าช้า ให้ระยะเวลาในการยืมวัสดุอุปกรณ์น้อย ไม่มีเจ้าหน้าที่คอยช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ
- ด้านการผลิตสื่อ ยังมีน้อยเกินไปในบางเรื่องและไม่เพียงพอกับความต้องการ ต้นทุนในการผลิตสูง วัสดุอุปกรณ์หายาก ใช้เวลานาน
- ด้านบุคลากร ขาดมนุษยสัมพันธ์ในการให้บริการ บุคลากรมีน้อย ไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และไม่เต็มใจให้บริการ

- ด้านการเผยแพร่ อบรมการประชาสัมพันธ์ ยังไม่เพียงพอ มีน้อยมาก และยังไม่เด่นเท่าที่ควร

- ด้านวัสดุอุปกรณ์ ที่มีอยู่แล้วเก่าชำรุดไม่ทันสมัยมีน้อยไม่เพียงพอ กับความต้องการของผู้ใช้บริการ

26. ข้อเสนอแนะการให้บริการของสำนักวิทยบริการของอาจารย์และนักศึกษามีดังนี้

- ควรเพิ่มระยะเวลาในการบริการยืม-คืน และมีบริการในวันเสาร์ อาทิตย์ด้วย

- ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และจัดหาหนังสือให้มากขึ้นและเพียงพอกับความต้องการของอาจารย์และนักศึกษา

- ควรมีสถานที่ที่กว้างขวาง โดดเดี่ยว ให้อิสระเพียงพอต่อการให้บริการ

- บุคลากร ควรมีความซื่อสัตย์สุจริตมากกว่านี้

- บุคลากร ควรมีความเข้าใจและมีความชำนาญทางด้านเทคโนโลยี

- ควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยีการศึกษาให้มากขึ้น โดยการจัดทำวารสารหรือแผ่นพับบอกรายชื่อของสื่อทัศนวัสดุ

- ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้ว มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. บริการด้านเทคโนโลยีการศึกษา

1.1 การให้บริการด้านเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า อาจารย์และนักศึกษา เคยใช้บริการมากกว่าที่ไม่เคยใช้บริการ สำหรับสาเหตุของอาจารย์และนักศึกษาที่ไม่เคยใช้บริการ พบว่าส่วนใหญ่ใช้บริการของภาควิชาและของคณะตามลำดับ ปริมาณการให้บริการทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า อาจารย์และนักศึกษานำมาใช้บริการไม่แน่นอน แล้วแต่ความจำเป็นในการเรียนการสอน การค้นหาสื่อ สิ่งพิมพ์ วัสดุและสื่อทัศนอุปกรณ์ พบว่า อาจารย์

ส่วนใหญ่ สอบถามเจ้าหน้าที่ของสำนักวิทยบริการ รองลงมาคืบจากคู่มือช่วยค้น เช่น บัตรรายการ วรรณคดี วารสาร และคอมพิวเตอร์เช่นเดียวกับการค้นหาสื่อ สิ่งพิมพ์ วัสดุ และ วัสดุทัศนูปกรณ์ของนักศึกษาส่วนใหญ่

ประเด็นที่น่าสนใจมาพิจารณาคือสาเหตุที่อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่เคยใช้บริการและที่ใช้บริการไม่แน่นอนแล้วแต่ความจำเป็นในการเรียนการสอน เนื่องจากงานเทคโนโลยีการศึกษาในแต่ละคณะ ไม่มีการดำเนินงานด้านนี้โดยตรง บุคลากรไม่มีความรู้เทคนิคต่าง ๆ การใช้บริการจะต้องมาใช้ที่สำนักวิทยบริการ ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางและบริการเรื่องนี้โดยเฉพาะ ดังนั้นการมาขอใช้บริการของอาจารย์ จึงไม่ค่อยสะดวกในเรื่องสถานที่ เพราะบางคณะอยู่ไกลจากที่บริการทำให้การบริการล่าช้า ซึ่งสอดคล้องกับ เอลวิส ฮิวจ์ อาร์เทอร์ บิวรี่ (Elvis Huger Arterbury, 1971) ได้วิจัยเกี่ยวกับการใช้ วัสดุทัศนูปกรณ์ของครูในรัฐเท็กซัส พบว่า สาเหตุที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ก็คือ การรับ-ส่งเครื่องมืออุปกรณ์ที่ล่าช้าไม่สะดวก เพราะสถานที่ตั้งของศูนย์วัสดุทัศนศึกษาอยู่ไกล ขาดแคลนพาหนะรับ-ส่ง ลักษณะที่เป็นจริงของสำนักวิทยบริการ วิทยาเขตปัตตานี ก็มีลักษณะเช่นนี้เหมือนกัน สถานที่ตั้งจึงขาดความสะดวกของอาจารย์และนักศึกษาที่จะมาขอใช้บริการ สอดคล้องกับ ศุภร สุวรรณาศรัย, ปรีดา บุญศิริ และศรีเพ็ญ ศุภวิทยากุล (2519) ได้วิจัยพบว่า อาจารย์เกือบทุกคณะต้องการอุปกรณ์การสอนเพิ่ม และการยืมอุปกรณ์จากหน่วยงานกลางที่เป็นอยู่ไม่สะดวก ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นควรว่าน่าจะมีการจัดตั้งหน่วยวัสดุทัศนศึกษาขึ้นมาในระดับคณะ เพื่อบริการด้านสื่อการเรียนการสอนให้กับอาจารย์ในแต่ละคณะ ทั้งนี้เพื่อที่จะให้เกิดความคล่องตัว และสถานที่ที่จะใช้ก็สะดวกในการมาขอรับบริการบริการของอาจารย์และนักศึกษา ลักษณะที่เป็นอยู่ในขณะนี้ คณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไม่มีหน่วยบริการวัสดุทัศนศึกษาที่จะให้บริการด้านนี้โดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับ กำพล กระจมกล (2531) ได้วิจัยพบว่า ศูนย์วิชาการหรือสำนักวิทยบริการ จะต้องมีการบริหารที่ดี มีอาคารสถานที่เป็นเอกเทศสะดวกต่อการติดต่อขอรับบริการของอาจารย์ ซึ่งตรงกับความคิดของ ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2526) ที่กล่าวว่าสถานที่ควรจะมีอาคารเฉพาะ เพราะสะดวกแก่ผู้บริการและผู้ใช้บริการมาก บริเวณที่ตั้งอาคารควรอยู่บริเวณที่ติดต่อง่ายและเป็นศูนย์กลางของอาคารเรียนทั้งหลาย

1.2 การใช้บริการของสำนักวิทยบริการ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ในระดับปานกลาง 10 รายการ คือ บริการให้ยืมสื่อ วัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์ ใช้ภายในและภายนอกสำนักวิทยบริการ บริการยืมสื่อ วัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์ ระหว่างสำนักวิทยบริการ บริการผลิตวีดิทัศน์กราฟิกและสิ่งพิมพ์ บริการถ่ายเอกสาร บริการจัดทำรายชื่อสื่อการสอนต่าง ๆ ไว้ให้ค้นคว้า บริการจัดหาสื่อการสอนใหม่ ๆ ไว้บริการ บริการผลิตสื่อการสอนใหม่ ๆ ตามความต้องการของผู้ใช้บริการ บริการจัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการสอน บริการจัดสถานที่เพื่อการศึกษาค้นคว้า เช่น ห้องสมุดสื่อ ห้องสำหรับวัสดุภาพเสียง ห้องสำหรับค้นคว้ารายบุคคล ห้องประชุม และห้องสำหรับผู้ให้บริการกลุ่มย่อย บริการจัดทำสิ่งพิมพ์ และเอกสารคำสอนต่าง ๆ

ประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาถึงการใช้บริการของอาจารย์ส่วนใหญ่ที่ใช้ในระดับปานกลางใช้บริการดังกล่าว ผู้วิจัยคาดว่าน่าจะมีสาเหตุมาจากการเรียนการสอน และการวิจัย และการสอบถาม พบว่า อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาส่วนมากนิยม การสอนด้วยการบรรยาย ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของเอื้อจิตต์ ลือบุระณะ (2519) และวิพร เหลืองวิริยะแสง (2524) พบว่าการเรียนการสอนของอาจารย์ส่วนใหญ่ยังคงใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ซึ่งตรงกับความคิด ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน (2525) ที่ว่า ลักษณะการสอนของอาจารย์มีลักษณะซ้ำ ๆ และย่ำอยู่กับที่เรื่อย ๆ สอนเรื่องอะไร ก็มักจะสอนเรื่องนั้น ๆ อยู่เป็นประจำ ทำให้เกิดความเคยชินและมักจะสอนเรื่องเดิม ๆ ประจำทุกปี เพราะมีความมั่นใจ และไม่ต้องเตรียมเนื้อหาหรือค้นคว้าใหม่และผู้สอนจะยึดตัวผู้สอนเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมการสอนหรือการดำเนินการสอน ตัวผู้สอนมักทำอยู่คนเดียวและทำด้วยตัวเองใช้ "ตัว" เป็นเครื่องมือและอุปกรณ์ เช่นค้นคว้าด้วยตนเอง จัดและเตรียมโสตทัศนสื่อเพื่อประโยชน์ คำสอนของตนเอง นอกจากนี้ สมหวัง แดงนิล และคณะ (2527) ยังพบว่าผู้ใช้บริการคิดว่าใช้สื่อไม่ได้ผลผู้สอนปากเปล่าไม่ได้ นอกจากประเด็นที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยคาดว่าน่าจะมาจากเรื่องของทัศนคติของอาจารย์ผู้สอนที่ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงใด ๆ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ ไพฑูรย์ เปาณิล (2534) ที่กล่าวว่า ผลจะเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น การไม่ประสบผลสำเร็จในการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษา เกิดอคติต่อการใช้เทคโนโลยี เพราะเป็นการเพิ่มภาระเกิดความยุ่งยาก เสียเวลา ไม่เห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยี เนื่องจาก

ไม่มีความรู้ความเข้าใจ ในคุณสมบัติหรือคุณค่าของสื่อเหล่านั้น และประเด็นสุดท้าย อาจจะมาจากการไม่รู้ ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงเกี่ยวกับลักษณะงานการให้บริการของสำนักวิทยบริการ การวิจัยของสมหวัง แดงนิล และคณะ (2527) ก็พบว่า ผู้ใช้บริการไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนของมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อีโมจี (Imogie, Abraham Inanoya. 1980) ที่พบว่า อาจารย์ใช้สื่อการสอนน้อยและสาเหตุเนื่องมาจาก ไม่สามารถหาสื่อการสอนได้อย่างสะดวก เมื่อต้องการใช้ และถ้าอาจารย์ที่มีแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับสื่อการสอนที่สะดวก ซึ่งอาจารย์ที่ใช้แหล่งข้อมูลเหล่านี้ มีความถี่ในการใช้สื่อการสอนสูง

1.3 ด้านการดำเนินงานของสำนักวิทยบริการ ในด้านที่เกี่ยวกับสภาพการให้บริการของสำนักวิทยบริการ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นเกี่ยวกับการให้บริการของสำนักวิทยบริการว่าดีมากที่สุด คือ ด้านบริการให้ยืมสื่อ วัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์ ใ้ภายในและภายนอกสำนักวิทยบริการ รองลงมา คือ บริการจัดสถานที่เพื่อการศึกษา คั้นคว้า เช่น ห้องสมุดสื่อ ห้องสำหรับวัสดุภาพเสียง ห้องประชุม และห้องบริการสำหรับผู้ใช้อีกกลุ่มย่อย

ในด้านการบริการที่ควรปรับปรุง พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ เห็นว่า บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการผลิตและการเลือกสื่อการสอน และบริการจัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อ

ประเด็นที่ควรนำมาพิจารณา การปรับปรุงด้าน คือ การปรับปรุงด้านบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการผลิตและการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสม ซึ่งจากการศึกษาและการสังเกตในเรื่องดังกล่าวของผู้วิจัยพบว่า สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ให้ความสำคัญในด้านบริการให้คำปรึกษาน้อยมาก เนื่องจากไม่มีหน่วยงานที่จะรับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรง ดังนั้นการใช้บริการในด้านดังกล่าวจึงไม่สะดวกเท่าที่ควร ผู้วิจัยเห็นว่า การให้บริการให้คำปรึกษาด้านการผลิต การเลือก การใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม เป็นงานที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นมากในการศึกษา ดังเช่น ชลาภรณ์ ทองเจริญ (2531) ได้ศึกษาพบว่า ผู้บริหารและนักเทคโนโลยีการศึกษา เห็นว่า การให้คำปรึกษาด้านการผลิตสื่อ การออกแบบ การเลือก การใช้ การรักษา ซ่อมแซม จำเป็นมาก ทั้งนี้เพราะนักเทคโนโลยีการศึกษาจะต้องเป็นผู้ให้คำปรึกษากับคณาจารย์ อีกประเด็นที่ควรปรับปรุง คือ บริการผลิตสื่อการสอนใหม่ ๆ ตามความต้องการ บริการจัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก

ความสะดวกในการใช้สื่อการสอน บริการจัดห้องผลิตสื่อการสอน พร้อมวัสดุสิ้นเปลือง และ เครื่องมือให้ใช้ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เนื่องจากบุคลากรของ สำนักวิทยบริการมีจำนวนจำกัด การบริการในการผลิตสื่อการสอนเพื่อใหม่ ๆ ให้ตรงกับความต้องการของอาจารย์นั้น จะต้องใช้เวลา และมีความซับซ้อน การผลิตสื่อการสอนแต่ละตัวจึง ต้องใช้เวลา และมีความซับซ้อน การผลิตสื่อการสอนแต่ละตัว จึงต้องใช้เวลามาก ทำให้การ บริการในการผลิตสื่อได้ไม่เต็มที่ สำหรับสถานที่ที่จะจัดไว้ให้ผู้ผลิตสื่อการสอน พร้อมวัสดุ สิ้นเปลือง และ เครื่องมือให้ใช้ผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า งบประมาณในการที่จะนำมาใช้ให้อาจารย์ผลิตสื่อนี้ไม่เพียงพอ งบประมาณของตนเอง ก็มีจำกัด จากรายงานประจำปี สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2533) ได้สรุปปัญหาและอุปสรรคว่า บุคลากรไม่เพียงพอในการดำเนินงาน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับระบบงานคอมพิวเตอร์ และการพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ งบประมาณ ที่ได้รับไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ ก้าวพล กะมล (2531) ที่ศึกษา พบว่า ปัญหาของ สำนักวิทยบริการมาจากงบประมาณด้านสถานที่ การบริการสื่อการสอนไม่เพียงพอ ด้านการ ผลิตสื่อการสอน ขาดวัสดุที่จะนำมาใช้ในการผลิต

2. ความต้องการเกี่ยวกับกิจกรรมหรือลักษณะงานทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา

2.1 ความต้องการบริการทางเทคโนโลยีการศึกษา

จากการวิจัยพบว่า อาจารย์ทุกคนมีความต้องการ บริการเชิงห้องสมุด ในระดับมากทุกรายการ คือ จัดทำรายการสื่อการสอนทั้งหมดที่มีอยู่ไว้บริการ จัดระเบียบการ ยืมและบริการสื่อการสอน ติดต่อขอบริการยืมสิ่งพิมพ์ และสื่อการสอน จากแหล่งภายนอก หน่วยงาน/สถาบัน จัดทำรายการเกี่ยวกับแหล่งสื่อภายนอกไว้บริการ บริการให้ยืมวัสดุสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ บริการให้ยืมสื่อการสอน บริการให้ข้อเสนอแนะ โดยการใช้ระบบ on-line คอมพิวเตอร์กับหน่วยงาน สถาบันอื่นภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับ นฤมล บุณยาน (2523) ได้ศึกษาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครุนครปฐมพบว่า ความต้องการด้านบริการ มากที่สุดคือ เอกสารที่แจ้งให้ทราบถึงสื่อการสอนที่มีเพิ่มขึ้น

อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มีความต้องการ บริการให้คำแนะนำปรึกษา ในระดับความต้องการมาก 7 รายการ และอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มี

ความต้องการ 2 รายการ ส่วนอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความต้องการในระดับปานกลาง เท่านั้นทุกรายการที่เป็นเช่นนี้ก็ เนื่องจากมาจากความแตกต่างของสาขาวิชา เพราะแต่ละสาขาจะมีแนวทางของตนเอง (ไพฑูริย์ สิ้นลาร์ตัน, 2525)

อาจารย์ทุกคณะมีความต้องการ บริการใช้สื่อการสอน ในระดับมาก 7 รายการ และมีความต้องการในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ กำหนดเกณฑ์ในการใช้สื่อการสอนและ กำหนดเกณฑ์ในการเลือกสื่อการสอน ประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาถึงสาเหตุความต้องการในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ เนื่องจากอาจารย์ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ในการเลือก และเกณฑ์ในการใช้สื่อ ว่าคืออะไร จะเอาอะไรมาวัด จะกำหนดได้อย่างไร ดังนั้นผู้วิจัยมีความเห็นว่า สำนักวิทยบริการเองควรจะมีการแนะนำประชาสัมพันธ์และมีการจัดอบรมเพื่อให้ อาจารย์ได้มีความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้น เบสวิก (Beswick, 1972) กล่าวว่า ศูนย์จะต้อง มีหน้าที่ เลือกและจัดหาสื่อการสอนมาจากแหล่งอื่น ๆ

อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ และอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความต้องการ บริการจัดหาสื่อ ในระดับมากทุกรายการ ส่วนอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความต้องการในระดับมาก 7 รายการเท่านั้น จากที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยคาดว่า น่าจะมีสาเหตุมาจาก ความแตกต่างของสาขาวิชาและความแตกต่างในลักษณะของการเรียน การสอนที่แตกต่างกัน ซึ่งลักษณะของอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะเน้นการเรียน การสอนเกี่ยวกับการค้นคว้าทดลองลักษณะของที่ใช้สอนและทดลองก็มีอยู่พร้อม ไม่จำเป็นต้องใช้ สื่อการสอนเหมือนกับอาจารย์สาขาสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ซึ่งมีลักษณะการเรียนการสอน ในลักษณะบรรยาย

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการบริการด้านเทคโนโลยีการ ศึกษาของสำนักวิทยบริการ โดยภาพรวมของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ และอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จากการวิเคราะห์ความแปรปรวน และการทดสอบรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe') พบว่าอาจารย์แต่ละคณะมีความ ต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 15 รายการ คือ อาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์มีความต้องการมากกว่าอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 13 รายการ และอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความต้องการมากกว่าอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ 1 รายการ และอีก 1 รายการ เมื่อนำไปทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe') แล้วไม่พบคู่ที่แตกต่างกัน

ประเด็นที่น่าสนใจมาพิจารณาคือ ความต้องการของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มีความต้องการมากกว่า อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 5 ใน 13 รายการคือ จัดทำรายการสื่อการสอนทั้งหมดที่มีอยู่ไว้บริการ บริการให้ยืมสิ่งพิมพ์และสื่อการสอน จากแหล่งภายในหน่วยงาน/สถาบัน จัดระเบียบการยืมและบริการสื่อการสอนจากแหล่งภายในหน่วยงาน/สถาบัน ให้คำแนะนำวิธีการเก็บบำรุงรักษาสื่อการสอน อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการสอน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เนื่องจากคณะศึกษาศาสตร์มีการเรียนการสอนที่เน้นหนักไปทางด้านการศึกษา โดยเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ทางวิชาชีพมากกว่าคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และอีกประการหนึ่งการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน โดยคณะศึกษาศาสตร์ จะเน้นไปทางด้านการบรรยาย ส่วนอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะสอนเน้นไปทางด้านการทดลองเสียเป็นส่วนใหญ่ อีกส่วนหนึ่งอาจจะมาจากสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ในปัจจุบันของสำนักวิทยบริการ จะเน้นไปทางด้านศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์มากกว่าสื่อการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งผลิตได้ยากมากและไม่คุ้มค่าใช้จ่าย ทำให้มีการผลิตออกมาน้อยที่มีอยู่ก็ไม่ทันสมัย ดังนั้นความต้องการของอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงมีความต้องการน้อยกว่า ดังเช่น ลาร์รี (Larry, Jesolyn Faye. 1984) ได้รายงานว่า อุปสรรคที่ขัดขวางการใช้บริการโสตทัศนศึกษา ได้แก่ ภาระงานด้านอื่น ๆ ของอาจารย์ วัสดุไม่เหมาะสม หรือล้าสมัยไปเสียแล้ว ไม่สอดคล้องกับหลักสูตร และตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ความแตกต่างทางด้านสาขาวิชาและความลึกซึ้งที่แตกต่างกันออกไป ก็มีส่วนทำให้เกิดความต้องการแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่า ควรจะมีการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาให้อาจารย์ในแต่ละคณะมีความต้องการที่ใกล้เคียงกันโดยแก้ปัญหาในเรื่องของการจัดการเรียนการสอน การบริการ การอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การผลิตสื่อที่ตรงกับความต้องการและสอดคล้องกับหลักสูตร ดังเช่น มิลเลอร์ (Miller, 1973) ได้กล่าวว่า ศูนย์วิทยบริการมีผลต่อการแก้ปัญหาในเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนที่หลากหลาย ซึ่งแตกต่างกันในแต่ละระดับการเรียนและ ไพทอร์ย์ สินลาร์นด์ (2525) กล่าวว่า การบริการควรให้สอดคล้องกับธรรมชาติของสถาบันอุดมศึกษาและธรรมชาติของผู้สอน เป็นการปูพื้นฐานเพื่อความเข้าใจ ในระบบและกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาการสอนในรูปแบบต่าง ๆ และ มิลเลอร์ (Miller, 1973) ยังได้กล่าวว่า การที่อาจารย์และนักศึกษาสามารถที่จะนำวัสดุการเรียนที่หลากหลาย

นี้มาใช้ได้โดยง่าย รวมทั้งรับคำแนะนำที่ดีในการเลือกและใช้วัสดุอุปกรณ์เหล่านั้น การอำนวยความสะดวกที่ดี และมีการจัดระเบียบการยืมและคืนสื่อ จะเป็นสิ่งที่จะสนองรูปแบบของความต้องการทางการศึกษาในปัจจุบัน

2.2 ความต้องการการผลิตสื่อการสอน

เมื่อพิจารณาความต้องการและ เปรียบเทียบความต้องการการผลิตสื่อการสอนของอาจารย์แต่ละคณะ พบว่าอาจารย์แต่ละคณะมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 8 รายการ คือ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มีความต้องการมากกว่าอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 7 รายการและมากกว่าอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 1 รายการ ประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาเกี่ยวกับความต้องการผลิตสื่อการสอนดังกล่าว น่าจะมีการสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อการสอนขึ้นอย่างจริงจังมาไว้บริการในสำนักวิทยบริการไว้มาก ๆ และให้สอดคล้องเหมาะสมในแต่ละสาขาวิชา ควรจะมีการประสานงานและทำงานร่วมกันระหว่างผู้ผลิตและอาจารย์ผู้สอนที่ต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533) ที่กล่าวว่า วิชาการต่าง ๆ จะมีลักษณะที่แตกต่างกัน ดังนั้นการเรียนการสอนวิชาเฉพาะ เหล่านี้จำเป็นต้องรู้โครงสร้างของศาสตร์เหล่านั้น อาทิ ความมุ่งหมายของการเรียนการสอน ประโยชน์ที่จะได้จากการเรียนการสอน ลักษณะเฉพาะตัว และวิธีการเรียนแต่ละวิชา ผู้วิจัยคาดว่าหากสำนักวิทยบริการมีการดำเนินการตามขั้นตอนของการผลิตสื่อการสอนที่กล่าวมาแล้ว ก็จะมีสื่อการสอนเพียงพอและสอดคล้องต่อความต้องการของอาจารย์ในแต่ละคณะ

2.3 การออกแบบระบบการเรียนการสอน

ในด้านความต้องการการออกแบบระบบการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาความต้องการและ เปรียบเทียบความต้องการการออกแบบระบบการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์แต่ละคณะมีความต้องการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประเด็นที่นำมาพิจารณาคือในด้านความต้องการการประเมินความต้องการการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มีมากและแตกต่างกันอาจมีสาเหตุมาจากปัจจุบันอาจารย์ใช้สื่อการสอนกันน้อยมาก และไม่มีการประเมินความต้องการสื่อการสอน สื่อการสอนไม่ตรงกับความต้องการหรืออาจารย์ขาดทักษะในการใช้สื่อการสอน จึงควรที่จะมีการประเมิน เพื่อจะนำไปพัฒนาการใช้สื่อการสอนให้ถูกต้อง

กับความต้องการของอาจารย์ผู้สอนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ บุญเกื้อ
 ครอบหา เวช (2530) ได้กล่าวว่า การออกแบบระบบการเรียนการสอนเป็นการทำงานร่วมกัน
 เป็นคณะของบุคคลที่เกี่ยวข้องในระยนั้น ๆ เป็นการแก้ปัญหาโดยการใช่วิธีการทาง
 วิทยาศาสตร์เป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม เป็นการแก้ปัญหาใหญ่ โดยแบ่งออก
 เป็นปัญหาย่อย ๆ เพื่อสะดวกในการแก้ปัญหา อันจะเป็นผลให้แก้ปัญหาใหญ่ได้สำเร็จ มุ่งใช้
 การทดลองให้เห็นจริง เลือกแก้ไขได้และเป็นปัญหาเร่งด่วน และสอดคล้องกับความเห็นของ
 ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2525) ที่ว่า การบริการของศูนย์วิทยบริการประการแรก การให้บริการ
 ควรต้องเริ่มต้นที่ความรู้ความเข้าใจก่อนให้ผู้สอนและผู้เรียนได้รู้จักว่าการเรียนการสอนมีระบบ
 และกระบวนการอย่างไร จุดเริ่มต้นของการสอนอยู่ที่ใดและจะจบที่ใด ตลอดจนกระบวนการ
 มีอะไรใหม่ และควรปรับปรุงตรงไหนได้บ้าง การเรียนรู้ระบบจะทำให้มีแนวคิดที่จะปรับปรุง
 และพัฒนาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งลักษณะงานดังกล่าวสำนักวิทยบริการ วิทยาเขตปัตตานี ก็มีการ
 ดำเนินการอยู่แล้ว แต่ลักษณะงานหรือการดำเนินงานนั้นยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ในส่วนนี้ผู้วิจัย
 เสนอว่าควรที่จะมีการประชาสัมพันธ์ลักษณะงานด้านการออกแบบระบบการเรียนการสอนให้
 ชัดเจนยิ่งขึ้นและแพร่หลายขึ้น ให้อาจารย์ผู้ใช้และผู้เรียนได้รู้และเข้าใจในบทบาทของ
 เจ้าหน้าที่เทคโนโลยีการศึกษาในด้านนี้ด้วย ตามแนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2534)
 ที่กล่าวว่าเทคโนโลยีการศึกษา ครอบคลุมงานวัด และประเมินผล การกำหนดวัตถุประสงค์
 เชิงพฤติกรรม วิธีการจัดระบบ การออกแบบการสอน (Instructional Design) วิธีการ
 สอน หรือพฤติกรรมการสอน การบริการสื่อการเรียน การศึกษา งานบริการสารสนเทศ หรือ
 ห้องสมุดระบบการพิมพ์และงานโทรคมนาคมการศึกษา ไม่ใช่เพียงแต่เป็นผู้ทำหน้าที่ผลิตใช้และ
 บริการสารสนเทศศึกษา ดังนั้นความพยายามที่จะให้เทคโนโลยีการศึกษาลอบคลุมแนวคิดข้างต้น
 จึงเป็นเรื่องที่นักเทคโนโลยีการศึกษาจะต้องสร้างผลงานและ เผยแพร่แนวคิดนี้ให้เป็นที่ยอมรับ
 กันต่อไป

2.4 การเผยแพร่และอบรมสื่อเทคโนโลยีการศึกษา

เมื่อพิจารณาความต้องการและ เปรียบเทียบความต้องการการเผยแพร่
 และอบรมสื่อเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า อาจารย์แต่ละคณะ มีความต้องการแตกต่างกัน อย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ประเด็นที่จะนำมาพิจารณาประเด็นที่มีความต้องการมากและ
 แตกต่างกันในแต่ละคณะ คือ ด้านการจัดอบรมการใช้สำนักวิทยบริการ เพื่อศึกษาค้นคว้า

ความรู้ ด้านต่าง ๆ และจัดเชิญวิทยากรมาให้คำแนะนำด้านสื่อการสอนเป็นครั้งคราว อาจมีสาเหตุมาจาก อาจารย์ที่มาขอใช้บริการ ไม่ทราบวิธีการใช้สำนักวิทยบริการว่า ควรจะเริ่มต้นอย่างไร ควรจะทำอะไรบ้าง ดังนั้น หากมีการจัดการฝึกอบรมในด้านดังกล่าวขึ้นมา ก็จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ และการจัดเชิญวิทยากรมาให้คำแนะนำด้านสื่อการสอนเป็นครั้งคราว ก็จะเป็นการดี เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนจะได้ทราบวิธีการต่าง ๆ เกี่ยวกับสื่อการสอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงกับความเห็นของ สุนันท์ ปัทมาคม (2526) กล่าวไว้ว่า ศูนย์วิทยบริการ ควรจะมีการจัดฝึกอบรมระยะสั้น หรือจัดประชุมปฏิบัติการให้กับครูผู้สอนในสถาบันนั้น ๆ รู้จักวิธีการใช้ศูนย์วิทยบริการอีกด้วย อีกสาเหตุหนึ่งเนื่องจากอาจารย์ผู้สอนบางท่านไม่มีความรู้ หรือขาดความรู้ทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา และจากแบบสอบถามดังกล่าว อาจารย์ทุกคนมีความต้องการมากในการที่จะอบรมการผลิตและการใช้สื่อการสอน ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ ชูชาติ แสงประทีปทอง (2530) ที่พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต้องการอบรมการผลิตและการใช้สื่อการสอนเช่นเดียวกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาร์โกเลส (Margoles) 1969) พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ไม่มีความรู้หรือได้รับการฝึกฝนการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์มาก่อน ซึ่งจากผลการวิจัยก็พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้หรือประสบการณ์จากการศึกษา หาความรู้จากหนังสือหรือเอกสารต่าง ๆ และสอดคล้องกับ บุญยง เกี่ยวการค้า (2514) และสมสมัย พลอินตา (2520) พบว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต้องการให้มีการอบรมการใช้สื่อการสอน

2.5 การวิจัยและพัฒนาทางเทคโนโลยีการศึกษา

เมื่อพิจารณาความต้องการและ เปรียบเทียบความต้องการการวิจัยและพัฒนาทางเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า อาจารย์แต่ละคณะมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ประเด็นที่น่าสนใจมาพิจารณา คือ การวิจัยเกี่ยวกับสื่อการสอน วิจัยเกี่ยวกับรูปแบบวิธีการเรียนการสอน สาเหตุเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านการศึกษา มีการนำเทคโนโลยีการศึกษาใหม่ ๆ มาใช้ รูปแบบการเรียนการสอนเปลี่ยนไป นักเทคโนโลยีการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาริวิจัย สร้างทฤษฎีพิสูจน์ และวิจัยเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอน ดังนั้น เจ้าหน้าที่สำนักวิทยบริการ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา ควรที่จะมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยหารูปแบบวิธีการ หรือเกี่ยวกับเครื่องมือใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อที่จะไว้บริการหรือให้คำปรึกษาแก่อาจารย์ผู้สอนในแต่ละสาขาวิชา ซึ่ง

สอดคล้องกับความเห็นของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (อ้างถึงใน มนัส บุญประกอบ, 2523) ที่กล่าวว่า หน้าที่ความรับผิดชอบของศูนย์วิทยบริการ คือ ศึกษาและวิจัยด้านเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อแสวงหากระบวนการและวิธีการในด้านการให้บริการ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน และเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ สำหรับการจัดการทำวิจัยและพัฒนาทางเทคโนโลยีการศึกษาของสำนักวิทยบริการ วิทยาเขตปัตตานี ไม่ค่อยมีบทบาทนักเนื่องจาก สำนักวิทยบริการไม่มีหน่วยงานที่รองรับหรือทำงานด้านนี้โดยตรง

2.6 ความต้องการสื่อการสอน

เมื่อพิจารณาความต้องการและเปรียบเทียบความต้องการ สื่อการสอน พบว่า อาจารย์แต่ละคณะมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สื่อการสอนที่อาจารย์ทั้ง 3 คณะมีความต้องการมาก ได้แก่ สื่อการสอนประเภทเครื่องแผ่นภาพโปรงใส เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัย บุญประเสริฐ (2513) เอื้อจิตต์ ลือบุรณะ (2519) พบว่าอาจารย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์ ต้องการสื่อการสอนประเภทเครื่องฉายมาก ได้แก่ เครื่องฉายวีสดูโปรงแสง เครื่องฉายสไลด์ และเครื่องฉายฟิล์มสคริป ซึ่งสอดคล้องกับ ชูชาติ แสงประดับทอง (2530) มาร์โกลล์ (Margoles, 1969) และสมหวัง แดงนิล และคณะ (2527) ที่พบว่าอาจารย์ผู้สอนนิยมใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสื่อการสอนดังกล่าวใช้ง่าย สะดวก ลดการเสียเวลาได้มาก ประเด็นที่พิจารณาเปรียบเทียบความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์แต่ละคณะพบว่า อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มีความต้องการสื่อการสอนมากกว่าอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 3 รายการ และมากกว่าคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 4 รายการ ซึ่งขัดแย้งกับ अबดี (Abdi, Forouzes, 1981) ที่ได้สำรวจการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐและวิทยาลัยชุมชนในเขตตะวันออกเฉียงใต้ของรัฐมิซิกแกน ผลการวิจัยพบว่าการใช้สื่อการสอนมีความสัมพันธ์กับสาขาวิชาทั้งโดยส่วนรวม และโดยชนิดของสื่อ คณะวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ (Natural Science) และสังคมศาสตร์ (Social Science) มีการใช้สื่อการสอนมากกว่าอาจารย์ในสาขาศิลปภาษา (Language Arts)

อีกประเด็นหนึ่งที่พบว่าอาจารย์ในแต่ละคณะมีความต้องการสื่อในลักษณะที่แตกต่างกันนั้นจากผลการวิจัย พบว่า อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มีความต้องการสื่อมากกว่าอาจารย์คณะอื่น ๆ นั้นอาจเนื่องมาจาก อาจารย์ศึกษาศาสตร์ มีความคุ้นเคยกับสื่อการสอนและเรียนด้านเทคโนโลยีการศึกษามาโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ โพทเธอร์ สตินลาร์ธน์ (2525) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้สอนระดับอุดมศึกษาส่วนมากไม่คุ้นเคยกับบริการและอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษาเท่าที่ควร เพราะได้เรียนรู้เฉพาะสาขาของตนไม่มีพื้นที่ทางการศึกษาเหมือนผู้สอนทางครุศาสตร์ จะคุ้นเคยอยู่กับสื่อที่ตัวเองได้เคยเห็น และได้เคยเรียนมาเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมาร์โกลส์ (Margoles, 1969) ที่พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยมีความต้องการ สื่อการสอนมากน้อยเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับความรู้ การได้รับการฝึกฝน การใช้เครื่องมือโสตทัศนอุปกรณ์มาก่อน

3. ปัญหาการให้บริการด้านเทคโนโลยีการศึกษา

จากการวิจัยพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นด้านปัญหาในการให้บริการด้านเทคโนโลยีการศึกษาของสำนักวิทยบริการในระดับปานกลางทุกรายการ และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของอาจารย์ที่เป็นปัญหาสูงสุด 3 รายการคือ ปริมาณโสตทัศนอุปกรณ์และสื่อการสอนต่าง ๆ ขงปริมาณในการดำเนินงานผลิตสื่อการสอนและคุณภาพของโสตทัศนอุปกรณ์ และสื่อการสอนที่มีอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล บุณยาน (2523), วิบูลย์ สุทธาพันธ์ (2524), จักรา สุวานิช (2529), ปรีชาพล เจริญสุข (2531) และศิลป์นรินทร์ รื่นนรินทร์ (2533) ที่วิจัย พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการของศูนย์วิชาการหรือสำนักวิทยบริการที่เด่นชัดคือด้านการผลิตและการบริการ ซึ่งพบว่า ขาดงบประมาณการสนับสนุนบุคลากรไม่เพียงพอ ขาดแคลนสื่อการสอน ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต และสื่อการสอนที่มีอยู่คุณภาพไม่ดีพอ

ซึ่งปัญหาด้านสื่อการสอนที่พบเป็นประจำในประเทศไทย คือ การขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการสอน ขาดแคลนสื่อการสอนที่ต้องการ ยุ่งยากในการขอยืมมาใช้ ไม่มีเวลาจัดเตรียม เพราะมีภาระงานด้านอื่นมาก และขาดผู้แนะนำช่วยเหลือ (สุชาติ ใจสุภาพ, 2531) และสอดคล้องกับรายงานประจำปี ของสำนักวิทยบริการปี 2533 ที่พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีดังนี้

บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับระบบงานคอมพิวเตอร์และการพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ สถานที่เพื่อการอบรม ประชุม สัมมนาไม่เพียงพอ

ปัญหาดังกล่าวหากว่าสำนักวิทยบริการ วิทยาเขตปัตตานี ได้รับการจัดงบประมาณที่เพียงพอ ก็สามารถที่จะจัดหาสื่อการสอนให้เพียงพอกับความต้องการและสอดคล้องกับสาขาวิชา และจัดหาสื่อการสอนที่มีคุณภาพและทันสมัยไว้บริการได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาพล กระมล (2531) ที่ได้ศึกษาสถานภาพและปัญหาการบริหารศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาที่ว่าศูนย์วิชาการจะต้องมีการวางแผนที่ดี มีงบประมาณที่เพียงพอ ตลอดจนแจ้งการผลิตและการบริการที่มีประสิทธิภาพ จึงทำให้การดำเนินงานบรรลุจุดมุ่งหมาย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

จากการวิจัยเรื่องสภาพความต้องการและปัญหาด้านเทคโนโลยีการศึกษาของ สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปรากฏว่าอาจารย์และ นักศึกษามีความต้องการด้านเทคโนโลยีการศึกษาในระดับมาก และแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ คือ การบริการทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา การผลิตเพื่อเทคโนโลยีการศึกษา การออกแบบ ระบบการเรียนการสอน การเผยแพร่อบรมทางเทคโนโลยีการศึกษา การออกแบบระบบ การเรียนการสอน การเผยแพร่อบรมทางเทคโนโลยีการศึกษา และการวิจัยและพัฒนาทาง เทคโนโลยีการศึกษา ในด้านปัญหาต่าง ๆ ที่พบโดยทั่วไปจะพบปัญหาในด้านปริมาณวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการสอนต่าง ๆ งบประมาณในการดำเนินงานผลิตสื่อการสอน และคุณภาพของ วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการสอนที่มีอยู่ ดังนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการตอบสนองความต้องการและ ปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการบริการงานของสำนัก วิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ดังนี้

1. ควรมีการส่งเสริมความรู้ ทักษะในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี การศึกษา เช่น การบริการทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา การผลิตสื่อการสอน การออกแบบ ระบบการเรียนการสอน ทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา ให้เพิ่มขึ้นเป็นที่ยอมรับของอาจารย์

ผู้สอนและนักศึกษา และควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงลักษณะ งานและบทบาทของ นักเทคโนโลยีการศึกษาของสำนักวิทยบริการให้ชัดเจน และ เด่นชัดว่า ขณะนี้สำนักวิทยบริการ มีการดำเนินงานเกี่ยวกับอะไรบ้าง เพราะจะส่งผลให้การดำเนินงานของสำนักวิทยบริการ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีแนวทางที่แน่นอน

2. ควรจะจัดให้มีการอบรม สัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการแก่เจ้าหน้าที่ หน่วยงานและอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีสอนกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนและการวัดผลประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อจะได้สื่อการสอนที่เหมาะสม ถูกต้องและสอดคล้องกับ เนื้อหาในสาขาวิชาและหลักสูตรที่จัดไว้

3. ควรจัดหาสื่อการสอนใหม่ ๆ และทันสมัยไว้บริการแก่อาจารย์และนักศึกษา ในแต่ละคณะ ให้เพียงพอ และสอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์ในแต่ละสาขาวิชา

4. ควรจัดหาเอกสารทางวิชาการสำหรับการค้นคว้า เพิ่มเติมตามคำแนะนำ ของอาจารย์และนักศึกษา

5. ควรมีการดำเนินการวางแผน การดำเนินงาน และจัดของงบประมาณเอาไว้ ให้เพียงพอในการดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกรวดเร็ว และคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่

6. มีการนิเทศและติดตามผล การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ทำงาน การบริหาร งานของสำนักวิทยบริการและดำเนินการเรียนการสอนของอาจารย์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และ ความต้องการในด้านต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ทำงานและอาจารย์ผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ และ เพื่อเป็นแนวทาง หรือจัดดำเนินการให้คำแนะนำปรึกษาได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการศึกษารวบรวมเกี่ยวกับโครงการเสนอแนะ เพื่อจัดตั้งหน่วยบริการ สื่อการสอนของคณะ ขึ้น เพื่อเป็นการกระจายภาระงานและการบริการสื่อการสอนให้กับ อาจารย์ในแต่ละคณะ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์ในแต่ละสาขา อย่าง แท้จริง และ เพื่อความสะดวกในการใช้บริการสื่อการสอนของอาจารย์และอีกประการหนึ่งเพื่อ เป็นการลดภาระงานที่ซ้ำซ้อนของสำนักวิทยบริการ

2. ควรมีการศึกษารวบรวมถึงรูปแบบการทำงานของคณะบริหารสำนักวิทยบริการและคณะทำงานของสำนักวิทยบริการที่เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

3. ควรมีการขยายขอบเขตของกลุ่มประชากรที่จะใช้ในการทำวิจัย เช่น คณะผู้บริหารของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้แก่ รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก/ศูนย์ หรือสถาบันต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยอิสลามศึกษา นักศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาโท ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และบุคคลภายนอกทั่วไปเกี่ยวกับการบริการของสำนักวิทยบริการด้วย เพื่อจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการของสำนักวิทยบริการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการในวงกว้างและผู้เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง

4. ควรมีการศึกษารวบรวมถึงสภาพและปัญหาการบริหาร สำนักวิทยบริการของผู้บริหารและของคณะทำงาน สำนักวิทยบริการ เพื่อจะได้ข้อมูลในการจัดดำเนินงานต่อไปของคณะทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย